

NR 68/2015

**POPARCIE DLA KANDYDATÓW
W II TURZE WYBORÓW PREZYDENCCKICH
PRZED DRUGĄ Z DEBAT TELEWIZYJNYCH**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2015 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Przed nami II tura wyborów prezydenckich. Niewielka różnica w poparciu, jakie 10 maja uzyskali dwaj kontrkandydaci – Andrzej Duda i Bronisław Komorowski, oznacza, że żaden z nich nie jest zdecydowanym faworytem. Dwa tygodnie dzielące obie tury przyniosły wyraźne przyspieszenie kampanii i zaostrenie jej tonu. Konkurenci intensywnie podróżują po kraju, walka o głosy stała się bezpardonowa, mnożą się obietnice wyborcze, nasila się też kampania negatywna. W tej chwili głównym celem sztabów wyborczych obu konkurentów jest zdobycie zaufania wyborców niezdecydowanych, a także tych, którzy nie uczestniczyli w I turze, w której frekwencja – przypomnijmy – była najniższa ze wszystkich dotychczasowych wyborów prezydenckich. Konkurenci zabiegają również o głosy zwolenników pozostałych kandydatów z I tury, w tym zwłaszcza najbardziej licznych wyborców Pawła Kukiza.

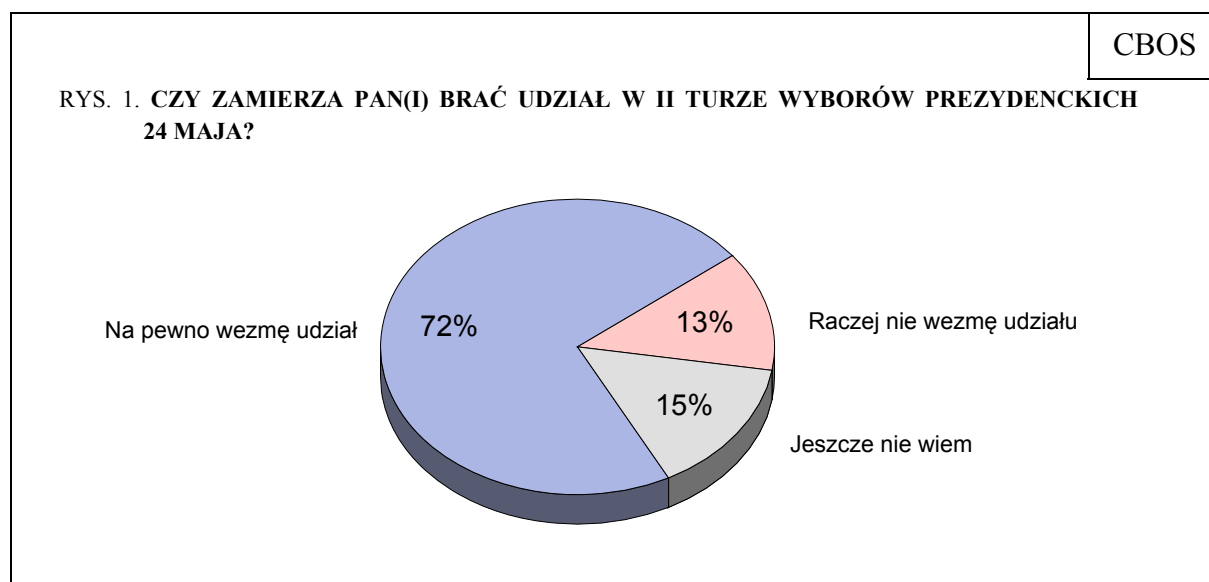
Sondaż¹, którego wyniki prezentujemy, był realizowany w dniach 14–20 maja. W tym czasie (17 maja) odbyła się pierwsza debata telewizyjna z udziałem obu pretendentów. W przedwyborczy czwartek odbędzie się drugie telewizyjne starcie, które bez wątpienia będzie miało niebagatelny wpływ na to, który z kandydatów zdoła zdobyć więcej głosów spoza swego „żelaznego” elektoratu.

Udział w niedzielnym głosowaniu zapowiada 72% ankietowanych, 15% jeszcze się waha, czy głosować, a 13% deklaruje, że nie weźmie udziału w wyborach. Oczywiście nie należy się spodziewać, że w rzeczywistości frekwencja wyborcza będzie równie wysoka. Regułą jest bowiem, że sondażowe deklaracje znacznie przewyższają poziom faktycznego uczestnictwa w wyborach. W I turze tegorocznych wyborów prezydenckich zamiar głosowania deklarowało 73% badanych, w rzeczywistości do urn wyborczych udało się

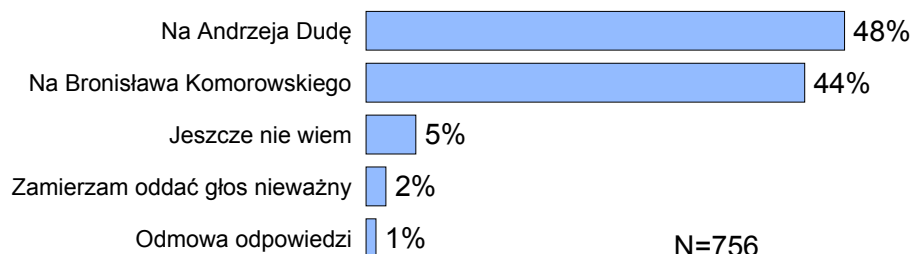
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (300) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 14–20 maja 2015 roku na liczącej 1048 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

zaledwie 48,96% uprawnionych do głosowania. Wnioskując przez analogię można sądzić, iż jest możliwe, że tak jak w I turze tegorocznych wyborów prezydenckich, tak i w II turze frekwencja może być zbliżona do tej z wyborów prezydenckich w 2005 roku. Dziesięć lat temu w I turze do urn poszło 49,74% uprawnionych do głosowania, a w II turze frekwencja przekroczyła 50% (50,99%). Jednak w przedwyborczym sondażu w 2005 roku na mniej więcej tydzień przed II turą udział w głosowaniu zapowiadało mniej osób – 66% uprawnionych, 15% się wahało, a 19% deklarowało, że nie pójdzie głosować. Za tym, że obecnie frekwencja może być wyższa niż dziesięć lat temu, może przemawiać zbliżony wynik obu konkurentów reprezentujących dwie przeciwstawne opcje polityczne, osiągnięty zarówno w I turze, jak i w przedwyborczych sondażach – ich ostra rywalizacja może zmobilizować zwolenników obu stron do liczniejszego udziału w wyborach.

Według deklaracji ankietowanych, na Andrzeja Dudę zamierza głosować 48% zdeklarowanych uczestników głosowania, a na pełniącego urząd prezydenta Bronisława Komorowskiego – 44%. Co dwudziesty zdeklarowany wyborca nadal się waha, na kogo głosować (5%), co pięćdziesiąty zamierza oddać głos nieważny (2%) – jak można się domyślać, dlatego że żaden z kandydatów im nie odpowiada. Niewielka (bliska granicy błędu statystycznego) różnica wskazań między oboma konkurentami oraz 5% wyborców w dalszym ciągu niezdecydowanych zapowiada ostrą rywalizację w ostatnich godzinach kampanii.

RYS. 2. NA KTÓREGO Z KANDYDATÓW NAJCHĘTNIEJ ODDAŁ(A)BY PAN(I) GŁOS
W II TURZE WYBORÓW PREZYDENCKICH?

Chociaż Andrzeja Dudę w nieco lepszej sytuacji niż jego konkurenta stawia nie tylko korzystny dla niego wynik z I tury wyborów i fakt, że jest tym kandydatem, który od początku kampanii wyborczej zyskiwał, to o ostatecznym wyniku może zdecydować ostatnia debata telewizyjna, która odbędzie się na dobę przed ciszą wyborczą.

Opracowała

Agnieszka CYBULSKA

Tabela 1

		Czy zamierza Pan(i) brać udział w II turze wyborów prezydenckich 24 maja?			Liczba osób
		Na pewno wezmę udział w II turze wyborów	Jeszcze nie wiem, waham się	Raczej nie wezmę udziału w II turze wyborów	
		%	%	%	
Ogółem		72	15	13	1047
Płeć	Mezcyźni	69	16	14	509
	Kobiety	75	14	11	538
Wiek	18-24 lata	61	28	12	117
	25-34	71	16	14	204
	35-44	71	18	11	183
	45-54	67	16	17	165
	55-64	82	11	7	186
	65 lat i więcej	77	6	16	192
Miejsce zamieszkania	Wieś	68	17	15	419
	Miasto do 19 999	77	14	9	154
	20 000 - 99 999	75	13	12	193
	100 000 - 499 999	70	15	15	170
	500 000 i więcej mieszk.	81	12	8	111
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	61	15	24	217
	Zasadnicze zawodowe	72	15	14	256
	Średnie	72	17	11	322
	Wyższe	83	13	4	252
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	82	14	4	122
	Średni personel, technicy	77	12	11	35
	Pracownicy adm.-biurowi	78	17	5	70
	Pracownicy usług	71	22	8	62
	Robotnicy wykwalifikowani	65	22	14	105
	Robotnicy niewykwalifik.	55	19	26	60
	Rolnicy	75	18	7	44
	Pracujący na własny rach.	75	15	10	44
	Bezrobotni	64	19	17	103
	Emeryci	76	8	16	214
	Renciści	69	8	23	71
	Uczniowie i studenci	64	23	13	54
	Gospodynie domowe i inni	81	9	10	63
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	69	14	17	165
	Od 650 do 999 zł	67	16	17	133
	Od 1000 do 1399 zł	75	11	13	160
	Od 1400 zł do 1999 zł	72	19	9	122
	2000 zł i więcej	82	10	8	198
Ocena własnych war. mater.	Złe	58	18	24	151
	Średnie	74	16	11	436
	Dobre	75	13	11	460
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	79	6	14	52
	Raz w tygodniu	78	13	9	467
	1-2 razy w miesiącu	68	17	15	151
	Kilka razy w roku	66	19	14	216
	W ogóle nie uczestniczy	63	17	19	156
Poglądy polityczne	Lewica	74	12	14	157
	Centrum	69	19	12	332
	Prawica	84	10	6	347
	Trudno powiedzieć	56	19	26	210

Tabela 2

		Na którego z kandydatów najchętniej oddał(a)by Pan(i) głos w II turze wyborów prezydenckich?					Liczba osób
		Na Andrzeja Dudę	Na Bronisława Komorowskiego	Jeszcze nie wiem	Zamierzam oddać głos nieważny	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		48	44	5	2	1	756
Płeć	Mężczyźni	52	40	4	3	1	353
	Kobiety	45	47	6	1	1	403
Wiek	18-24 lata	56	32	5	5	2	71
	25-34	48	39	10	2	1	144
	35-44	39	51	5	2	2	129
	45-54	53	42	2		2	111
	55-64	48	47	2	1	1	152
	65 lat i więcej	48	45	5	0	2	148
Miejsce zamieszkania	Wieś	55	39	5	1	1	283
	Miasto do 19 999	54	37	7		2	119
	20 000 - 99 999	48	41	6	4	2	145
	100 000 - 499 999	33	60	4	1	2	120
	500 000 i więcej mieszk.	40	52	3	3	1	89
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	60	34	3	1	3	133
	Zasadnicze zawodowe	54	43	2		1	184
	Średnie	51	40	4	2	2	231
	Wyższe	32	54	10	3	1	208
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	26	55	11	6	1	100
	Średni personel, technicy	49	44	5	3		27
	Pracownicy adm.-biurowi	44	45	9		3	55
	Pracownicy usług	61	37			1	44
	Robotnicy wykwalifikowani	60	35	5			68
	Robotnicy niewykwalifik.	49	38		7	7	33
	Rolnicy	60	35	2	2		33
	Pracujący na własny rach.	31	66	3			33
	Bezrobotni	45	51	2		2	66
	Emeryci	49	45	4		2	163
	Renciści	69	28	3			49
	Uczniowie i studenci	50	34	7	7	3	35
	Gospodynie domowe i inni	52	40	8			51
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	57	37	4	1	1	114
	Od 650 do 999 zł	61	36	2		1	89
	Od 1000 do 1399 zł	59	34	5	1	1	120
	Od 1400 zł do 1999 zł	42	51	5	1	2	87
	2000 zł i więcej	35	53	8	4		162
Ocena własnych war. mater.	Złe	69	22	3	4	2	88
	Średnie	54	39	4	1	2	321
	Dobre	38	53	6	2	1	347
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	54	36	7		3	41
	Raz w tygodniu	56	37	5	1	1	366
	1-2 razy w miesiącu	48	46	4	2		103
	Kilka razy w roku	37	52	5	3	3	143
	W ogóle nie uczestniczy	33	58	5	3	2	99
Poglądy polityczne	Lewica	25	67	4	3	1	116
	Centrum	40	49	8	1	2	231
	Prawica	65	30	3	2	1	292
	Trudno powiedzieć	45	45	6	2	2	117